

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯР ЖАУНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 31 (625)

Субота, 23 лістапада 1985 г.

Газета заснавана ў верасні
1989 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кал.

ПРІВЕСЦІ Ў АДПАВЕДНАСЦЬ З ПРАКТЫКАЙ

У §4 Статута КПСС, дзе ідзе размова аб правлах прыёму ў партыю, гаворыцца: «У члены партыі прымаюцца сьведомыя, актыўныя і аддадзеныя справе камунізма рабочыя, сяляне, і прадстаўнікі інтэлігенцыі». Прапаную ў прыведзенай фармулёўцы замест слоў «прадстаўнікі інтэлігенцыі» запісаць «і інтэлігентны», апусціўшы слова «прадстаўнікі», што будзе больш дакладна адлюстроўваць сацыяльную аснову СССР, якую, як запісана ў Канстытуцыі СССР, складае «вперашны саюз рабочых, сялян і інтэлігенцыі». На мой погляд, слова «прадстаўнікі» адмаўляе індывідуальны прыём у партыю, мае на ўвазе дэлегіраванне інтэлігенцыяй у партыю сваіх прадстаўнікоў, адмаўляе раўнапраўнае становішча інтэлігенцыі ў сацыяльным саюзе савецкага грамадства.

У §4 праекта Статута запісана: «Чарговы абласны, краёвы канферэнцыя складаецца абласным, краёвым камітэтам адзін раз у два-тры гады». Гэта ж тэрмін «два-тры гады» фігуруе ў параграф 48, 55, 56, дзе гаворыцца аб выбарах ніжэйшых і вышэйшых абласных, краёвых канферэнцый і партыйных канферэнцый і арганізацый. Гэта змяненне аб

тэрмінах правядзення канферэнцый і справаздачна-выбарных сходаў пярвічных партарганізацый, якія маюць парткомы, «праз два-тры гады» унёс у Статут КПСС XXIV з'езд партыі. Але ж у жыцці, партыйнай практыцы складалася іншае становішча. Чарговыя канферэнцыі, справаздачна-выбарныя сходы праводзяцца пасля кожнага чарговага з'езда КПСС праз тры-два гады. Таму гэта і трэба ўзакончыць у новым Статуте партыі. Прапаную запісаць: §44. Чарговы абласны, краёвы канферэнцыя складаецца абласным, краёвым камітэтам праз тры-два гады, апусціўшы словы «адзін раз», бо паміж з'ездамі праводзяцца дзве канферэнцыі — першая праз тры гады, другая — праз два. Палогі падобныя змяненні варта ўнесці ў §48, дзе замест слоў «адзін раз у два-тры гады» запісаць «праз тры-два гады», ў §55 запісаць, што бюро выбараў складаецца на «тры-два гады» і §56 — «Парткомы выбараюцца тэрмінам на тры-два гады...» і далей як у тэксце праекта Статута КПСС.

Я. СЕМЯНЧУК,
дацэнт кафедры гісторыі
КПСС, член партыі з 1945 года.

Студэнцкія канферэнцыі З АКТЫЎНЫМ УДЗЕЛАМ

Важным сродкам навучання і выхавання моладзі ў ВНУ фарміравання ў юнакоў і дзяўчат пастаяннай неабходнасці творча вывучаць рэвалюцыйную тэорыю стаў Усесаюзнаму конкурсу студэнцкіх работ па грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху. Сёлета ён праводзіцца ў адзінаццаты раз. 14-га лістапада адбылася ўніверсітэцкая студэнцкая канферэнцыя, на якой падведзены вынікі першага, унутрыунаўскага, этапа агляду-конкурсу.

У першым этапе конкурсу прынялі ўдзел практычна ўсе студэнты дзённага аддзялення ГДУ. Найбольш шырокай формай гэтага ўдзелу з'явілася падрыхтоўка рэфератаў па грамадскіх навук, выступленне з дакладамі і лекцыямі на грамадска-палітычных тэмы.

Бягучы год багаты падзеямі гістарычнай важнасці. Гэта 40-годдзе Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, 80-годдзе і рускай рэвалюцыі, XII Сусветны фестываль мола-

дзі і студэнтаў. Грамадскае жыццё ўсёй нашай краіны накіравана на дастойную сустрэчу XXVII з'езда КПСС, а працоўныя нашай рэспублікі актыўна рыхтуюцца і да XXX з'езда Кампартыі Беларусі. Усе гэтыя падзеі знайшлі адлюстраванне ў тэматыцы дакладаў і рэфератаў, курсавых канферэнцый, якія праводзілі кафедры грамадскіх навук. Усё лепшае ўвайшло ў праграму XI агульнауніверсітэцкай канферэнцыі. Трэба адзначыць актыўны ўдзел у конкурсе студэнтаў эканамічнага, гісторыка-філалагічнага, фізічнага і біялагічнага факультэтаў. Пераважна большасць выкладчыкаў кафедраў грамадскіх навук з усёй сур'ёзнасцю аднеслася да навуковага кіраўніцтва работамі студэнтаў. У першую чаргу хочацца назваць прафесара У. М. Калмыкова, дацэнтаў Я. А. Семянчука, У. Ф. Бондарава, А. П. Касьяненку, Д. Г. Процюку. Высокай ацэнкі заслужылі і многія іншыя навуковыя кіраўнікі.

Канферэнцыя адкрыў намеснік сакратара парткома па ідэалагічнай рабоце дацэнт кафедры палітэканоміі Г. Д. Ветлугаў. З цікавымі і змястоўнымі дакладамі выступілі студэнты Л. Аўчынікіна, Т. Церахава (эканамічны факультэт), С. Лысенка, А. Пішко (гістфіл), І. Ляўкоў (біофак).

У той жа дзень адбыліся падзеі секцыі гісторыі КПСС, філасофіі, палітычнай эканоміі, навуковага камунізму, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладзёжнага руху. Усяго на канферэнцыю было прадстаўлена 84 даклады, 30 з якіх знамендаваны аркамітэтам ГДУ на абласны тур агляду-конкурсу. Ён абудзецца ў наступным месяцы.

В. ЛЕБЕДЗЕВА,
старшыня аркамітэта па
правядзенню канферэнцыі,
асістэнт кафедры гісторыі
КПСС.

ЛЕПШЫЯ ГРУПЫ

На сумесным пасяджэнні камітэта камсамола і прафкома студэнтаў падведзены вынікі агляду-конкурсу на лепшую акадэмічную групу ўніверсітэта.

Пераможцай прызнана гр. Г-51 гісторыка-філалагічнага факультэта (камсорг А. Барсукова, прафгор М. Бажко, стараста С. Дранец). Студэнты групы-пераможцы добра вучацца, прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце, грамадскім жыцці факультэта і ўніверсітэта. На базе групы была створана каманда для ўдзелу ў рэспубліканскай педагогічнай алімпіядзе, на якой яна заняла прызовае трэцяе месца, 27% студэнтаў удзельнічалі ў алімпіядзе «Студэнт і навука-тэхнічны прагрэс», пяць чалавек з якіх сталі пераможцамі вузаўскага тура.

Студэнты групы Г-51 будуць узнагароджаны пераходнымі вышэйшымі «Лепшая акадэмічная група ВНУ», заахвочаны прэміяй у размеры 150 руб. і экскурсійнай паездкай у горад-герой (па выбару студэнтаў групы).

Другое месца ў аглядзе-конкурсе заняла гр. ПМ-55 матэматычнага факультэта (камсорг С. Казлова, прафгор А. Егарэвіча, стараста І. Анкішкіна). На трэцім месцы — гр. ФБ-41 факультэта фізікавых навук (камсорг П. Палы, прафгор Н. Папко, стараста А. Кавалёў).

Група, заняўшая 2-е месца, узнагароджаецца Ганаровай граматай і прэміяй у размеры 150 руб. і фатаграфаваннем каля сцяга ўніверсітэта.

Група, якая заняла 3-е месца, узнагароджаецца Ганаровай граматай з выдачай грашовай прэміі ў размеры 100 руб. і фатаграфаваннем каля сцяга ўніверсітэта.

НАШ АБАВЯЗАК

«Камунізм — гэта маладосць свега і яго будаваць маладым».

Гэтыя крылатыя словы паэта адразу ж прышлі на памяць, калі знаёмлюся з праектам новай Праграмы КПСС. Сапраўды, сённяшняй моладзі, юнакам і дзяўчатам, якія цяпер набываюць прафесію, даводзіцца ўнесці вялікі ўклад у будаўніцтва камуністычнага заўтра. Для гэтага патрабы не толькі глыбокай, фундаментальнай веда. Кожны малады чалавек павінен выхаваць у сабе і найлепшыя рысы. Як запісана ў праекце новай рэдакцыі Праграмы КПСС, партыя асаб-

лівае значэнне надае фарміраванню гарманічна развітай, грамадска актыўнай асобы, якая б спалучала ў сабе духоўнае багацце, маральную чысціню і фізічную дасканаласць. У нашым універсітэце для гэтага робіцца многае, гаворыць пра дасягнутыя вынікі можна шмат. Аднак у студэнцкім асяроддзі сустракаюцца яшчэ і негатыўныя з'явы. Поўнаасцю выключыць іх з жыцця — наш найпершы абавязак.

В. СЦЯПУРА,
нам. сакратара камітэта
ЛКСМБ па ідэалагічнай
работе.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта, кафедра беларускай мовы гарача віншуюць асістэн-

та ПАУЛАЦА Дзмітрыя Дзмітрыевіча (навуковы кіраўнік прафесар У. В. Анчэнка) з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

УЧИТЕЛЬ СЛАВЕН ТЕМ, КОГО ОН ВЫРАСТИЛ

Паспяхова прайшла педагогічная практыка ў СШ № 27 г. Гомеля ў пяцікурсніц гісторыка-філалагічнага і біялагічнага факультэтаў Гомельскага ўніверсітэта П. А. Паўлацкі і І. А. Калеснік.

най і Наталлі Калеснікавай (на адмыку злева направа).
Фота У. Чысціка.

АБ АГРЭСІЎНЫМ КУРСЕ ІМПЕРЫЯЛІЗМУ

З лекцыяй перад студэнтамі нашага ўніверсітэта перыядычна выступаюць выкладчыкі Маскоўскага дзяржаўнага інстытута міжнародных адносін. На мінулым тыд-

ні перад выхаванцамі біялагічнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў выступіў кандидат эканамічных навук, дацэнт МДІМА С. П. Мясцаду. Тэма яго лекцыі

— «Авантурыстычны, агрэсіўны курс амерыканскага Імперыялізму — пагроза міру і бяспечнасці народаў». У слухачоў яна выклікала вялікую цікавасць.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

28-га лістапада ў актавай зале ГДУ абудзецца справаздачна-выбарная канферэнцыя пярвічнай арганізацыі ДТСААФ ўніверсітэта.

1. Справаздача камітэта ДТСААФ за перыяд з кастрычніка 1983 года па лістапад 1985 г.
  2. Справаздача рэзійнай камісіі.
  3. Выбары камітэта ДТСААФ ГДУ.
  4. Выбары дэлегатаў на XIV справаздачна-выбарную канферэнцыю ДТСААФ Цэнтральнага раёна г. Гомеля.
  5. Прыняцце сацыялістычных абавязанасцей на абарона-масавай і патрыятычнай рабоце на 1986 год.
- Акрамя выбраваных дэлегатаў, на канферэнцыю запрамаюцца сакратары партыйных бюро факультэтаў, прафбюро, сакратары камсамоўскіх арганізацый, старшыні груп, дэканы факультэтаў, ветэраны вайны і працы.
- Пачатак — у 15 гадзін.

Камітэт ДТСААФ.

АДРАС ШЭФСТВА — ПАСТАЯННЫ

На сваіх справаздачна-выбарных камсамольскіх сходах студэнты груп Г-21 і Г-22 гісторыка-філалагічнага факультэта аднадушна вырашылі ўзяць шэфства над Жлобінскай школай-інтэрнатам для дзяцей-сірот. Для таго, каб стаць добрым педагогам, недастаткова толькі добра вучыцца. Яшчэ ў студэнцкія гады трэба імкнуцца набыць навыкі выхавання дзяцей, умение зацікавіць іх, павесці за сабой. Гэта вельмі дапаможа нам, будучым настаўнікам, у нашай самастойнай рабоце ў школе.

За справу ўзяліся ж адразу пасля сходу. Сабралі грошы, на падарункі дзецям, вачалі рыхтаваць канцэртную праграму, каб выступіць

з ёй перад выхаванцамі школы-інтэрната.

У адзін з выхадных дзён будучыя гісторыкі адправіліся ў г. Жлобін.

Нас вельмі гасцінна сустрапі і педагогі, і самі выхаванцы. Цікава было пагутарыць і з сёлетнімі выпускнікамі гістфіла, якія працуюць у школе-інтэрнаце.

Жлобінскі школьнікаў, таксама як і нас саміх, чыкаў яшчэ адзін «сюрпрыз». У госці да іх ў той жа дзень прыехалі яшчэ і вучні СШ № 37 г. Гомеля. Мы аб'ядналі з імі сваю канцэртную праграму і выступілі перад нашымі падшэфнымі. На сцэне прагучалі цікавыя ўспаміны вэтэрана камсамола Л. Е.

Абрамавай. Выступіла таксама ўдзельніца XII Сусветнага фестывалю моладзі

і студэнтаў у Маскве. Паказалі гасцям свае здольнасці, таленты і самі гаспадары.

Пасля канцэрта мы ўручылі малодшым школьнікам падрыхтаваныя нам падарункі, гулялі з імі ў міні-футбол і г. д.

Наступіў вечар, а нам не хацелася развітвацца са сваімі малодшымі сябрамі. Колькі радасці і ўдзячнасці было ў іх вачах!

Цяпер мы часта будзем спяшацца ў Жлобін да сваіх падшэфных. Наша шэфства над выхаванцамі школы-інтэрната будзе працягвацца і развівацца.

**Л. СЕМЧАНКА,
С. ДАШКЕВІЧ,**
студэнты 2-га курса
гісторыка-філалагічнага
факультэта, слухачы
аддзялення журналістыкі
факультэта грамадскіх
прафесій.

НА ЗДЫМКУ: перад
вучнямі школы-інтэрната г.
Жлобіна выступаюць студэнты
гістфіла Сяргей Паспелаў,
Жанна Власевіч і Святлана Французева.

Фота Л. Семчанкі.

26-га ЛІСТАПАДА — 42-я ГАДАВІНА З ДНЯ ВЫЗВАЛЕННЯ ГОМЕЛЬШЧЫНЫ

У ГОНАР ПАМЯТНАЙ ДАТЫ

На ўсіх факультэтах універсітэта з 21 па 27 лістапада праводзіцца Тыдзень, прысвечаны 42-й гадавіне з дня вызвалення Гомельшчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У яго рамках адбудзецца шэраг мерапрыемстваў. Так, 26 лістапада — у дзень,

калі над Гомелем запалылі чырвоны сцяг вызвалення, пройдзе ўрок мужнасці. Студэнты сустрагнуцца з удзельнікамі Вялікай Айчыннай вайны, тымі, хто вызваляў ад ворага нашу вобласць і рэспубліку. На наступны дзень пройдзе конкурс на-

сценных газет і чытальнікаў. Студэнты ўшануюць памяць воінаў і народных месціўцаў, якія аддалі сваё жыццё за наш сённяшні шчаслівы дзень — ускладзіць вянкi на брацкія магілы.

Дно вызвалення будзе прысвечаны лёгкаатлетычным крос.

(Наш кар.).

КАМСАМОЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ НА НАЛЕЖНЫМ УЗРОЎНІ

У адпаведнасці з планам работ камітэта камсамола нашага ўніверсітэта камсамольскім бюро біялагічнага факультэта распрацаваны канкрэтныя мерапрыемствы па правядзенню грамадска-палітычнай атэстацыі ўдзельнікаў Ленінскага заліку «Рашэнні XXVI з'езда КПСС — у жыцці!»

Ленінскі залік — гэта комплексная форма работы камсамола ў сістэме камуністычнага выхавання моладзі, якая фарміруе марксісцка-ленінскі светопгляд, павышае грамадска-палітычную і працоўную актыўнасць маладога чалавека.

На біяфаку створана пастаянная камісія па арганізацыі і правядзенню Ленінскага заліку, якую ўзначальвае член парткома ГДУ, загадчык кафедры хіміі Ю. А. Праляскоўскі. У састаў камісіі ўваходзяць члены партыйнага і камсамольскага бюро факультэта, выкладчыкі грамадскіх навук, камсоргі, куратары груп.

У студэнцкую сям'ю біяфака ўлілося новае папаўненне — першакурснікі. Для іх прынята асаблівых комплексных пла-

наў з'яўляецца першым этапам да пастаяннага і канкрэтнага ўдзелу ў справах студэнцкага калектыву.

18 лістапада адбыўся камсамольскі сход у групе В-11. Першакурснікі аднесліся да правядзення Ленінскага заліку з вялікай адказнасцю. Малюнка ўбраная аўдыторыя, плакаты, лозунгі стваралі атмасферу асаблівай урачыстасці. На сходзе прысутнічалі старшыня камісіі па правядзенню Ленінскага заліку Ю. А. Праляскоўскі, куратар групы В-12 дацэнт В. Р. Свірыдзенка, супрацоўнік кафедры фізыхавання, вэтэран вайны А. І. Рыбін.

Камсорг групы Аксана Дашкевіч расказала аб справах камсамольцаў, канкрэтных планах работ камсамольскага бюро групы на бягуць семестр і на вучальны год у цэлым. Затым пачалося абмеркаванне і прыняцце асаблівых комплексных планаў камсамольцамі групы. Усе юнакі і дзяўчаты ўзялі канкрэтныя абавязальствы па павышэнню свайго грамадска-палітычнага і культурнага ўзроўня, а імяна: паглыбленае вывучэнне твораў класікаў

марксізму-ленінізму, работ У. І. Леніна, дакументаў партыі і ўрада, павышэнне ўзроўню ведаў, работа ў гуртках, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці факультэта і ўніверсітэта.

Тыя асаблівыя комплексныя планы камсамольцаў, якія былі не да канца прадуманымі, павярхоўнымі, калектывна абмяркоўваліся, членамі камісіі ўнесліся належныя прапановы і дапаўненні, іх з вялікай увагай выслухоўвалі і прымаі.

Многія камсамольскія групы добра сумленна аднесліся да складання асаблівых комплексных планаў. Асабліва трэба адзначыць студэнтка Людмілу Казімір, Святлану Вас, Ірыну Шкурку і інш.

Мне, як члену камсамольскага бюро факультэта, сям і дзевяці падыход да яго з боку камсамольцаў спадабаліся. Хоцача пажадаць усім камсамольцам біяфака, каб Ленінскі залік у іх праішоў на такім жа высокім узроўні.

С. ЖАГОЛКІН,
нам. саргатора камсамольскага бюро біяфака па ідэалагічнай рабоце.

КОНКУРС ВЫНАХОДНІКАЎ

З мэтай актывізацыі вынаходніцкай работы па ўніверсітэце штогод праводзіцца асаблівы конкурс вынаходнікаў. Яго пераможцы вызначаюць у перыяд падвядзення вынікаў агляду на лепшую пастаўку вынаходніцкай і патэнтна-ліцэнзійнай работы сярод кафедраў, навуковых лабараторый і факультэтаў ГДУ.

Сёлета ў палажэнне па падвядзенню вынікаў агляду і конкурсу ўнесены некаторыя дапаўненні і змяненні. Адпаведна ім цяпер конкурс праводзіцца па групам:

- памян загадчыкамі кафедраў, навуковых лабараторый і кіраўнікоў тэм;
  - сярод прафесарска-выкладчыцкага саставу і вучэбна-дапаможнага персаналу;
  - сярод навуковых і інжынерна-тэхнічных супрацоўнікаў, служачых і аспірантаў.
- Удзельнічаць у конкурсе можа кожны вынаходнік, які ў справаздачны перыяд атрымаў рашэнне аб выдачы аўтарскага пасведчання і падаўшы заяўку на вынаходніцтва.

Пры падвядзенні вынікаў конкурсу ўлічваецца наступныя паказчыкі:

- рашэнні аб выдачы аўтарскіх пасведчанняў на вынаходніцтва, пасведчанняў і патэнтаў на прамысловыя ўзоры (каэфіцыент значнасці — 20);

— прыяцце і разгляд заяўкі на вынаходніцтва прамысловыя ўзоры (каэф. — 5);

— працэнт выдачы рашэнняў і аўтарскіх пасведчанняў ад колькасці канчаткова разгледжаных заявак (каэф. — 20 і 30 адпаведна пры колькасці заявак, якія знаходзяцца на разглядзе, роўнай адзінцы і больш яе);

— дыплом на адкрыцці (каэф. — 500);

— заяўкі на адкрыцці (каэф. — 50);

— працэнт выдачы дакладаў, лекцыяў, апублікаванняў артыкулаў экспанатаў, якія дэманстраваліся на выстаўках, рэкламна-інфармацыйных матэрыялаў, у якіх вынаходнік прапагандаваў вынаходніцтва ўніверсітэта (каэф. — 3);

— колькасць студэнтаў, якія падалі заяўкі на вынаходніцтва, створаныя пад кіраўніцтвам або ў сааўтарстве з вынаходнікам (каэф. — 3);

— колькасць студэнтаў, якія атрымалі рашэнні аб

выдачы аўтарскіх пасведчанняў пад кіраўніцтвам або ў сааўтарстве з вынаходнікам (каэф. — 3);

— гадавы эканамічны эфект ад укаранення вынаходніцтваў вынаходніка (каэф. — 25 у разліку на 20 тыс. руб.);

Пры падвядзенні вынікаў конкурсу каэфіцыенты значнасці паказчыкаў памнажаюцца на іх абсолютнае значэнне. Пераможца вызначаецца па найбольшай колькасці набраных ачкоў па ўсіх паказчыках. Пры гэтым абсалютны значэнні бяруцца з улікам далягога ўдзелу вынаходніка. Улічаюцца толькі паказчыкі, пададзеныя або атрыманыя на імя ўніверсітэта.

У адрозненне ад мінулага года ўведзены паказчыкі, якія ўлічаюць эканамічную эфектыўнасць і ступень удзелу вынаходніка ў вынаходніцкай творчасці студэнтаў. Пры падліку ачкоў не ўлічваецца заробатная плата вынаходніка.

Уведзены змяненні і дапаўненні лепш улічаюць спецыфіку работы вынаходнікаў, а таксама тэндэнцыі павышэння эфектыўнасці вынаходніцтва і актывізацыі вынаходніцкай творчасці студэнтаў.

Для прэміравання пераможцаў асабістага конкурсу вынаходніцкага ўстаноўлены наступныя прэміі:

— для пераможцаў конкурсу сярод загадчыкаў кафедраў, навуковых лабараторыяў, кіраўнікоў тэм — 100 руб.;

— для пераможцаў сярод прафесарска-выкладчыцкага саставу і вучэбна-дапаможнага персаналу: першая прэмія — 80 руб., другая — 40 руб., трэцяя — 30 руб.

— для пераможцаў сярод навуковых і інжынерна-тэхнічных супрацоўнікаў, служачых і аспірантаў: першая прэмія — 80 руб., другая — 40 руб., трэцяя — 30 руб.

Для ўдзелу ў конкурсе неабходна прадставіць у патэнтную групу або старшыню савета УТВР да 10 снежня вышкі вынаходніцкай дзейнасці за перыяд з 1 снежня 1984 года па 30 лістапада 1985 года з паведамленнем аб месцы работы і займаемай пасадзе.

А. КУЗАВУК,
старшыня савета УТВР,
М. ЯРМАЛКЕВІЧ,
ст. інжынер
патэнтнай групы ГДУ.

БАРАЦЬБЕ ЗА ЦВЯРОЗАСЦЬ — КОМПЛЕКСНАСЦЬ

Аб'яднанне прыхільнікаў выкаранення п'янства і алкагалізму ў грамадстве прадкывае жыццёвай неабходнасцю, нашай сацыялістычнай рэалінасцю. З першых крокаў свай дзейнасці ўніверсітэцкая арганізацыя таварыства барацьбы за цвярозасць накіроўвае свае намаганні на рэальныя справы. Работа пойдзе па наступных напрамках.

Першае: узмацненне актыўнага кагольнай прапаганды ва ўсіх яе формах — выступленні з лекцыямі і гутаркамі, дэманстрацыя кінафільмаў, арганізацыя дыспутаў, метаанакраваане выкарыстанне друку.

Другое: прывядзі і паглыбленае навучанне культурнага адначынку. Для гэтага намечана ак-

тываваць дзейнасць клубу аматараў музыкі, «Гаспадыня-ка», Клуба выхаднога дня, прывічнай арганізацыі кнігалюбаў і г. д.

Ва ўніверсітэцкім кафе прадуладжываецца прасвешчэнне перагачу вачароў «Давайце пазнаёмімся», «Ці добры вы субсеаёмнік?», «Ці культурны вы чалавек?»

Трэцяе: уяўленне новых звычаяў і абрадаў. Прадугледжываецца аб'ядленне конкурсу на лепшыя звычкі і абрад, прысвечаных звычайным датам, святам, дням нараджэння, уступлення ў шлюб, нараджэння дзіцяці і інш.

Чацвёртае: пашырэнне удзелу супрацоўнікаў і студэнтаў спартыўна-аздараўленчых мерапрыемствах. Работа таварыства

будзе весціся ў цесным кантакце з клубамі «Здароўе», аматараў бегу, шахматна-шашачным і г. д.

Пятае: аб'яднаць намаганні спецыялістаў рознага профілю на высвятленне ўмоў узнікнення п'янства ў маштабе ўніверсітэта, а затым горада. З гэтай мэтай неабходна распрацаваць комплексную анкету і правесці шырокае апытанне.

Работа таварыства будуецца на аснове ініцыятывы яе членаў, у цесным кантакце з камсамольскімі, прафсаюзнымі, грамадскімі арганізацыямі ўніверсітэта.

В. ДЗЯДЗІКІН,
старшыня ўніверсітэцкай арганізацыі таварыства барацьбы за цвярозасць.

ТРЫ ТЫДНІ ПАДАРОЖЖАЎ

Як мы паведамлялі ў адным з папярэдніх кумароў нашай газеты, група актыўных удзельнікаў будаўніцтва руху нашай вобласці была заахвачана турыстычнымі пудзіўкамі ў скандынаўскіх краінах. У састаў групы ўваходзілі студэнты, выкладчыкі і камсамольскія работнікі, якія на працягу шэрагу гадоў сваёй добрасумленнай працай заслужылі гэты права. Сярод іх былі і прадстаўнікі нашага ўніверсітэта. Сёння сваімі ўражаннямі аб паездках дзеліцца асістэнт кафедры тэхнічных сродкаў апрацоўкі эканамічнай інфармацыі А. Дземідзенка.

Уся група ў саставе 28 чалавек сабралася на чыгуначным вакзале ў сталіцы рэспублікі — г. Мінску, і цягнік адправіўся ў Ленінград, адкуль пачынаўся турыстычны маршрут. Наведанне Пісароўскага мемарыялу, Рускага музея, мемарыяльнага музея У. І. Леніна, экскурсіі па горадзе — усё гэта пакінула ў нашых сэрцах незабыўныя ўражання. І вось засталіся ззаду крыху хвалюючыя таможныя фармальнасці, і мы на борце турбаэлектрахода «Валтыка», адным з суднаў-ветэранаў Балтыйскага па-

раходства. Яно было пабудавана па заказе Савецкага ўрада ў 1933 годзе ў Амстэрдаме. На яго борце павалі М. Шолахаў, А. Зегерс, М. Тарэз, Д. Шастаківіч.

Наперадзе была Данія. Трэба адзначыць, што скандынаўскія краіны адноснацца, бадай, да найбольш эканамічна моцных у Еўропе. Другая сусветная вайна не прынесла сюды вялікіх разбурэнняў. Аднак на сусветнай палітычнай арэне гэтыя краіны выступаюць даволі разрознена. Так, напрыклад, Фінляндыя падтрымлівае цесныя эканамічныя сувязі з Савецкім Саюзам. Швецыя традыцыйна прытрымліваецца лініі нейтралітэту. Нарвегія — актыўная удзельніца НАТО. Усё гэта накладвае пэўны адбітак на адносіны як паміж самімі краінамі, так і на іх адносіны да сацыялістычных краін.

Пяніцце таможных граніц у скандынаўскіх краінах існуе даволі абстрактна. Так, напрыклад, для таго, каб трапіць з Даніі ў Швецыю, не трэба ніякіх дакументаў, а для пераезду ў іншыя краіны дастаткова прад'явіць пашпарт.

...Мы ў Даніі, Нідзельны Капенгаген сустрэў нас шматлікімі дэманстрацыямі. Пакінуўшы ўсе свае справы, датчане прыйшлі ў раён порта для таго, каб выказаць свой пратэст супраць заходу на рэйд Капенгагена караблёў ваенна-марскіх сіл ЗША з ядзернай зброяй на борце (мы бачылі гэтыя караблі ў час іх заходу ў бухту Капенгагена). Каля самых караблёў была вялікая колькасць яхт з лозунгамі пратэсту. Праблема міру стаіць цяпер ва ўсім свеце вельмі востра, і мы яшчэ раз мелі магчымасць пераканацца ў тым, што рух яго прыхільнікаў не мае межаў, што ўсім людзям планеты патрэбен мір.

На наступны дзень пачалося наша знаёмства са сталіцай Даніі. Мы наведалі будынак парламента, нацыянальны музей мастацтваў, у якім сабрана шмат палотнаў Рэмбранта, Рубенса, Пінаса. Адбылася сустрэча з членамі саюза маладых камуністаў Даніі ў таварыстве дацка-савецкай дружбы.

Нездарма гаворыцца, што лепш адзінаццаць разоў, чым сто разоў пачуць. Вось і нам пасля ўсяго ўбачанага цяжка выказаць словамі нашы ўражання. А іх у нас нямала: экскурсіі ў разлічэнчы дацкіх караблёў Роскільд, у старажытны гарадок Кронбург, прагулкі па вятчэрня Капенгагену, сустрэчы і доўгія гутаркі з моладдзю. Данію часта параўноўваюць з казачкай краінай з назак Андэрсена. Такой яна і засталася ў нашай памяці.

Далей наш шлях ляжаў у Нарвегію. У яе сталіцы — г. Осла мы наведалі будынак, дзе ўручаюцца Нобелеўскія прэміі, музей Нансена з легендарным суднам «Фрам», музей Тура Хейердала, у якім захоўваюцца Кон-Цікі і Ра-2, музей вікінгаў, парк Вігеланда. У ім сабраны 650 скульптур слаўтага нарвежскага скульптара.

У Швецыі ў рэгіянальным камітэце наша дэлегацыя сустрэлася з моладдзю Чылі, Турцыі, Іменна. Такія сустрэчы маюць вялікую каштоўнасць, у час іх маладыя лю-

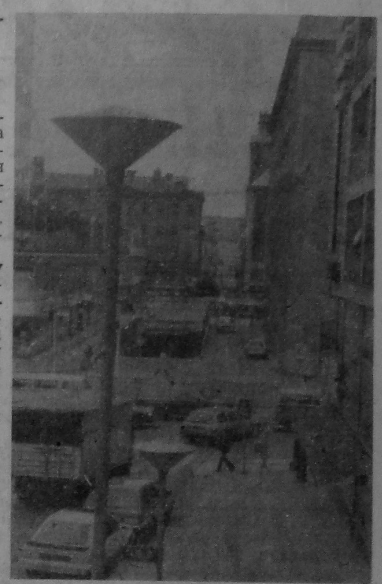
дзі з розных краін могуць дэдацца больш адзін пра аднаго. Засталіся ў нашай памяці наведанне музея скульптара і мастака Карла Мільеса, этнаграфічнага музея Скансен. Разнастайнасцю жывельнага свету, пудоўным афармленнем уразіў нас Стакгольмскі акварыум.

Фінляндыя — наша суседка. Ад Хельсінкі да Ленінграда ўсяго восем гадзін язды на поездзе. Краіна славіцца сваімі верфамі, на якіх будуюцца шмат суднаў і для Савецкага Саюза. Сусветную славу мае фінская папяровая прамысловасць, будаўнічыя фірмы Фінляндыі ўвоззяць у нашай краіне шмат аўтактаў.

Цяпер, пасля прыезду дадому і шматлікіх расказаў сябрам, знаёмым перад нашымі зноў паўстаюць дні падарожжа. Назаўсёды ў памяці будзе вясёлыя, жыццядасныя гвары датчан і шведам падачныя, акуранныя вуліцы Капенгагена, здымаючыя і непаўторная нарвежская прырода з яе скаламі і фіёрдамі, яхты Стангольма, канцэрт папулярнай канальскай республікі Далбела ў Осла. І, вядома ж, моладзь, якая так цяпла і гасцінна сустрэла нас.

Назаўсёды ў памяці застаюцца вечары, праведзеныя на караблі (кожны вечар давала канцэрт адна з дэлегацый). Колькі было жартаў, смеху, радасных сустрэч і сумных расставанняў!

Наперадзе — лета 1986 года. А гэта — новыя будоўлі, якія будуць чакаць байшоў студэнцкіх атрадаў. Ну, а затым — новыя пазіцыі, новыя сустрэчы і новыя ўражання.

Назаўсёды ў памяці застаюцца вечары, праведзеныя на караблі (кожны вечар давала канцэрт адна з дэлегацый). Колькі было жартаў, смеху, радасных сустрэч і сумных расставанняў!

А. ДЗЕМІДЗЕНКА, асістэнт кафедры ТСАЭІ.

НА ЗДЫМКАХ: 1. На адной з вуліц Стакгольма, 2. Гомельская дэлегацыя ў сталіцы Швецыі.

Фота Т. Кабанавай.

ГДУ — Харчовай праграме

ІНТЭНСІФІКАЦЫЯ

РЫБНАЙ ГАСПАДАРКІ

Даўня, трывалыя сувязі існуюць паміж вучонымі кафедрамі заалогіі і аховы прыроды, студэнтамі біяфака ГДУ і спецыялістамі аб'яднання «Гомельрыбгас». За 10 гадоў на кафедры выкананы шматлікія даследаванні, прысвечаныя праблемам павелічэння вытворчасці рыбы, прафілактыкі яе хвароб, аховы прыроды ў раёне рыбаводных комплексаў.

У апошнія два гады ў рыбгасе «Трэмля» працавала комплексная экспедыцыя ўніверсітэта, у саставе якой было звыш 80 выкладчыкаў і студэнтаў. Асноўнай яе задачай была распрацоўка плана мерапрыемстваў па нашарэчыванню вытворчасці таварнай рыбы без істотнага павелічэння расхода кармоў. Праведзен усебаковы аналіз натуральнай кармавой базы, якасці вады сажалак, ворагаў і канкурэнтаў разводзімых рыб, спосабаў інтэнсіфікацыі вытворчасці ў гаспадарцы, зроблена параўнанне атрыманых даных з матэрыяламі перадавых гаспадарак краіны і рэспублікі. На аснове гэтага прапанавана схема інтэнсіфікацыі работ у гаспадарцы, якая дазволіць значна павялічыць вытворчасць рыбы на наяўных плошчах без павелічэння затрат кармоў. У чым сутнасць гэтых прапаноў? Устаноўлена, напрыклад, што разам з вадой у сажалкі рыбгаса трапляе вялікая колькасць лічынак і малюк непразрыстых рыб, такіх як акунь, ёрш, краснапёрка і інш. У сажалках яны пераходзяць на харчаванне камбікормам, з'яўляюцца харчовымі канкурэнтамі рыб. Пры аб'ёме сажалак непразрыстая рыба практычна не выкарыстоўваецца. У выніку непрадуктыўна расходуюцца дарагія штучныя кармы, вострадэфіцытны ў сажалках кісларод і г. д. Зыходзячы з нашых разлікаў і эксперыментальных аналізаў вольных перадавых гаспадарак краіны, мы рэкамендуем праводзіць зарыбленне нагульных сажалак гаспадаркі адначасова з гадавікамі асноўнага віда разводзімых рыб — карпа малюкамі шчупака з разліку да 1500 штук на 1 га. Рытуецца інструкцыя па правядзенню гэтых работ. Пры такім спосабе сумеснага ўтрымання гадавікоў карпа і моладзі шчупака, апошняя не можа з'ядаць карпа, таму што яна значна ўступае яму па памерах. Шчупакі харчуюцца малюкамі і моладдзю непразрыстых рыб, што вызначае рэзкае зніжэнне колькасці апошніх у сажалках. Такім

чынам павялічваецца прадуктыўнасць сажалак за лік мяса шчупака на 1,5—2 цэнтнера з га і паліяшэння ўмоў жыцця карпа яшчэ на 1—1,5 цэнтнера, што складае да 35% існуючай прадуктыўнасці сажалак.

Яшчэ большае павелічэнне вытворчасці рыбы можа быць атрымана пры пераходзе на пашыраную полкультуру з вырошчваннем у сажалках гадавікоў шчупака, двухгодкаў карпа і белага таўсталобіка па трохгадоваму цыклу. Увядзенне ў полкультуру белага таўсталобіка дазволіць выкарыстоўваць пярвічную прадукцыю сажалак у выглядзе фіталанктону (дробныя зялёныя і сінезялёныя водарасцей), павялічыць вытворчасць таварнай рыбы амаль у два разы ў параўнанні з іонючай. Але пераход да поўнай полкультуры ў Беларусі затрымліваецца з-за адсутнасці рыбасасадкачнага матэрыялу — лічынак і гадавікоў белага таўсталобіка. Іх павінен пастаўляць Белазерская цэлаводная гаспадарка на возеры «Велае» (Брэсцкая вобласць). Але з гэтай задачай яна не справляецца. Неабходна перайсці да атрымання лічынак белага таўсталобіка ў адной з гаспадарак аб'яднання «Гомельрыбгас». Затраціўшы на пабудову рыбаводнага комплексу пры гэтым акупіцца ў першыя 4—5 гадоў пасля яго пабудовы за кошт рэзкага павелічэння вытворчасці таварнай рыбы ў гаспадарках.

Разглядаюцца і іншыя спосабы інтэнсіфікацыі рыбнай гаспадаркі вобласці, павелічэння вытворчасці таварнай рыбы і паліяшэння яе якасці. Сярод іх — пераход рыбалоўных брыгад на гаспадарчы падрад, праблемы развядзення ў натуральных валабах і вадасховішчах і г. д. Актыўны ўдзел у гэтых работах разам з выкладчыкамі прымаюць аспіранты і студэнты біялагічнага і эканамічнага факультэтаў. Многія іх дыпломныя работы, прысвечаныя праблемам інтэнсіфікацыі рыбнай гаспадаркі вобласці, атрымалі выдатныя адзнакі, рэкамендаваны Дзяржаўнай камісіяй для ўкаранення і апублікаваны. Сярод іх даследаванні студэнтаў завочнага факультэта Л. Зайцавай, Н. Пінчук, Г. Аўдоніна, а таксама В. Балтоўскага з біяфака і інш.

В. САВІЦКІ, загадчык кафедры заалогіі і аховы прыроды, прафесар.

ЖЫВАЯ ГІСТОРЫЯ НАРОДА

Кожны год студэнты 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта выязджаюць на дыялекталогічную практыку. У гэтым годзе нам пашанцавала. Наша група трапіла ў Мазырскі раён — у глыбіню Палесся. Палессе — край балот, рык, азёр. І цікаваць да вады працягваюць не толькі меляратары, тапографы, але і мы — філолагі. Нам трэба было сабраць усё цікавае, звязанае з вадой — крыніцай жыцця. З далёкіх часоў у кожнай мясцовасці чалавек па-свойму даваў назву водным мясцінам. Нахай то балота ці рачулка — кожнаму свая назва, сваё імя.

Вельмі цікава мы правялі гэтыя адведзеныя нам дні. Мы многа спазналі, сутыкнуліся з непаўторнай палескай прыродай, з жывой гісторыяй свайго народа. Вядома, што наша праца не будзе дарэмнай. Студэнты групы БР-32 унеслі сваю частку ў складанне «Слоўніка гідронімаў Гомельшчыны». Ён прынесе вялікую навуковую карысць тым, хто цікавіцца гісторыяй нашай беларускай мовы.

С. ІВАНЧАНКА, студэнтка гр. БР-32 гісторыка-філалагічнага факультэта.

ВЕЧНЫ АГОНЬ НАТХНЕННЯ

ДА 55-ГОДДЗЯ З ДНЯ НАРАДЖЭННЯ
УЛАДЗІМІРА КАРАТКЕВІЧА

26-га лістапада спаўняецца 55 гадоў з дня нараджэння беларускага пісьменніка Уладзіміра Сямёнавіча Караткевіча. Ён жыў і гарэў вечным агнём натхнення, знаходзіў свае новыя творчыя сцяжыны на шырокіх літаратурных гонях. На жаль, вельмі мала суджана было пра жыццё У. С. Караткевіча. У ліпені 1984 года перастала біцца сэрца «паэта зямлі з найменнем Беларусь». Айчынная літаратура страціла ў асобе пісьменніка аднаго з лепшых прадстаўнікоў, а наша беларуская зямля — аднаго са сваіх лепшых сыноў. Але літаратурная спадчына, пакінутая нам пісьменнікам, дазваляе паставіць яго імя побач з імянамі іншых славуных беларускіх песняроў.

Кожны раз, калі я беру ў рукі тую ці іншую кніжку У. С. Караткевіча, перачытваю знаёмыя з дзяцінства радкі, з новай сілай адчуваю радасць і захапленне, усхваляванасць і акрыленасць. І не пакідаюць пацуці перажывання за яго герояў, алтымізм і вера ў добро і чалавечнасць. Чытаеш творы У. Караткевіча і бачыш сваю Радзіму, «краіну пад белымі крыламі», бачыш неабяжны свет, такі пудоўны і цікавы. Усе яго творы народжаны любоўю да роднай зямлі і яе народа. Пісьменнік выступаў як палымныя парывы сваёй зямлі, як чалавек і грамадзянін, заклапочаны яе

гераізмам Кастуся Каліноўскага, Алеся Загорскага. Вобраз апошняга — князя па паходжанню і мужыка па выхаванню — з'явіўся новым ва ўсёй нашай літаратуры.

Цікавымі і арыгінальнымі сталі і апавесці У. Караткевіча «Цыганскі кароль», «Свая легенда», «Дзікае палаванне караля Стаха», «Чазенія», «Лісце каштанаў» і інш. Засталася нам і драматургічная спадчына пісьменніка: п'есы «Млын на Сініх Вірахах», «Званы Віцебска», «Кастусь Каліноўскі». Яго п'еса «Калыска чатырох чараўніц» з'явілася апошнім драматычным творам пісьменніка.

У. Караткевіч добра заявіў сябе і ў жанры эсэ. Менавіта з яго «лёгкай руки» ў гэтым жанры пачалі працаваць В. Іпатава, А. Каршук, Я. Брыль. Эсэ У. Караткевіча дыхаюць жывасцю, свядарджальнасцю, усхваляюць жывое характава, каханне, маладосць, радасць стваральнай працы.

Шматграннасць таленту У. Караткевіча праявілася і ў напісаных ім кінасцэнарных да апавесці «Дзікае палаванне караля Стаха» і рамана «Чорны замак Альшанскі». Кінафілмы, пастаўленыя па гэтых сцэнарных, заваявалі прызнанне шматлікіх гледачоў, былі ўзнагароджаны Ганаровымі граматамі і дыпламамі.

У. Караткевіч валодаў арыгінальным, высокамастацкім талентам, быў верны ідэалам дабра і справядлівасці. Уся яго творчасць — гімн жыццю і чалавеку, гімн роднай Беларусі. І хочацца нагадаць радкі з верша Рыгора Барадулліна «Партрэт Уладзіміра Караткевіча»:

Рэчу маю ў снягах,
Перасілі вятры на таргах,
Перазяблі паліны...
Зноў паэт, наведваючы
сцяжыны лясны,
З ночы ў ноч уздымае
находні.

І ў азёрах ваці
Пад сярпом хлывацца
каласы,
І Хрыстос наважасца
Прызямліцца ў Гародні...

Н. ПАДОЛСКАЯ,
студэнтка 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

СПОРТ МАЙСТЭРСТВА МАЛАДЫХ

Напярэдадні свята Вялікага Настрычкіна ў г. Слоніме праходзіў чэмпіянат Беларусі па ручному мячу сярод дзяўчат 1968-1969 гадоў нараджэння. За зборны калектыў Гомельскай вобласці выступалі студэнткі нашага ўніверсітэта. Яны з'явіліся аднымі з галоўных прэтэндэнтак за перамогу. Рапашаўка стала сустрача з мінчанкамі. Ва ўпартай барацьбе з лікам 24:22 верх узялі сталічныя спартсменкі, якія сталі чэмпіянкамі рэспублікі. Гамельчанкі — ўладальніцы сярэбраных узнагарод. Ва ўсіх астатніх матчах яны дабіліся перамогаў: перамогі перамагалі над камандай Гродна — 35:24, Брэста — 34:24, Магілёва — 28:22, Слоніма — 40:12.

Разам з медалямі наша каманда заваявала права ўдзельнічаць у чэмпіянаце СССР сярод дзяўчат, які пачнецца 2 студзеня будучага года.

Неабходна адзначыць высокі клас гульні, які прадэманстравалі на прапашуемых турніры першакурсніцы Святлана Серанкова і Наталія Стрыжнёва з факультэта фізвыхавання і Лілія Марозава з біяфана.

У тыя ж дні ў Алма-Аце разыгрывалася першынство ЦС СДСТ «Буравеснік» па ручному мячу. Гонар Беларусі абараняла друкатурска-факультэта фізвыхавання Алена Кузняцова. Яна вярнулася са спаборніцтваў з вышэйшай узнагародай.
В. КРУКОЎСкі,
трэнер каманды.

У НЕВЫСОКИМ Т Э М П Е

230 лепшых бегуноў усіх факультэтаў прынялі ўдзел ва ўніверсітэцкім асеннім лёгкаатлетycznym кросе. Дзяўчаты мeralіся сіламі на дыстанцыях 500 і 1000 м. Пераможцамі сталі адпаведна Ала Туркова з факультэта фізвыхавання (1:23,0) і Святлана Кутасова з матфака (3:27,5).

Юнакі спаборнічалі на дыстанцыях 1000 і 3000 м. Тут мацнейшымі аказаліся студэнты факультэта фізвыхавання Сяргей Нікіценка і Анатоль Механікаў. Іх вынікі адпаведна 2:56,7 і 5:57,0.

У камандным заліку перамаглі лёгкаатлеты факультэта фізвыхавання. На наступных месцах размясціліся спартсмены фізічнага, матэматычнага, гісторыка-філалагічнага, геалагічнага, біялагічнага і эканамічнага факультэтаў.

Нельга не адзначыць, што сёлета ўзровень вынікаў у параўнанні з мінулагаднім знізіўся. Так што ёсць над чым задумацца трэнерам.

А. САВЯНОК,
галоўны суддзя спаборніцтваў.

НАВІНКІ БЕЛАРУСКОЙ ПРОЗЫ

У выдавецтве «Мастацкая літаратура» у апошнія два гады выйшлі цікавыя і значныя кнігі беларускіх аўтараў. Гэта творы розных жанраў — проза, пазыя, драматургія, літаратурная крытыка, літаратуразнаўчыя даследаванні.

Арыгінальныя праявілі творы вядомых нашых пісьменнікаў, публіцыстаў, выдадзеныя «Мастацкай літаратурай», паступілі ў продаж і ў наш кніжны магазін. Іх мы прапануем набыць выкладчыкам, студэнтам ГДУ.

БРЫЛЬ Я. Сёння і ваяцця. Апаўдзненні, мініяцюры, эсэ, лірычныя запісы. На бел. мове. 1985 г.

Кнігам народнага пісьменніка Беларусі Я. Брыля ўласціва глыбіня аўтарскай думкі, поўнай трывогі за лёсы людзей і ўсёй нашай планеты, высокая літаратурнае майстэрства, крынічна чыстая народная мова. Усім гэтымі вартасцямі валодае і новы зборнік Янкі Брыля. Дзень сённяшні і дзень учарашні паўстаюць, ажываюць у апаўдзненнях, эсэ, мініяцюрах, змешчаных тут ва ўсёй сваёй шматграннасці. Гонар за выдатныя здзяйсненні нашых сучаснікаў і светлы смутак па незваротнаму мінуламу дзяцінству, радасць сустрач, знаходак і гора страт — усё ў гэтай кнізе арганічна, усё сплелена ў тугі клубок жыцця.

«Сёння і паміць» — яркая таленавітая старонка ў шматграннай творчасці Я. Брыля.

КАРШУК А. Сучасны канфлікт. Апавесць, апава-

данні. На бел. мове. 1984 г.
У чатыры апавесці «Сучасны канфлікт», якая дала назву кнігі, — сям'я інтэлігентаў. Муж — вучоны, жонка — настаўніца. У іх — развіты дзеці, у доме дастатак. Але штосьці адбылося, ведае парушалася гармонія ва ўзаемаадносінах, і гэта прыводзіць да непэпраўнай сямейнай драмы. Муж наўмысна гіне ў аўтамабільнай катастрофе.

Аўтар спрабуе разабрацца, у чым прычыны таго, што адбылося, як зрабіць, каб «міва замаруджанага дзеяння» не спрадала ў іншых сем'ях.

МАЛЬДЗІС А. Восемь пасярод вясня. Апавесць, сатэтная з гістарычных матэрыялаў і мясцовых паданняў. На бел. мове. 1984 г.

Падзеі ў кнізе адбываюцца ў 1861 г. — адразу ж пасля адмены прыгоннага права, у перыяд бурных сялянскіх хваляванняў.

ПАУЛАУ С. Імперская паравой. Памфлеты, вершы. На бел. мове. 1984 г.

У аснове кнігі — асабісты ўражанні і назіранні аўтара ад двух паездак у ЗША і іншыя краіны, ад узлегу ў важных міжнародных сустрачках вучоных, журналістаў, дыпламатаў. Кніга напісана па гарацых слядах падаей. Яна пазнаёміць чытача з многімі міжнароднымі, маральна-этычнымі праблемамі, якія хвалююць чалавецтва ва фінішы XX стагоддзя.

ПАТАШНИКАУ І. Алімпіяда. Раман. На бел. мове. 1985.

Новы раман пісьменніка прысвечаны сучаснай вёсцы. Гэта раман аб жанчыне Аллімпіядзе, прастой сельскай працаўніцы, якая перажыла вайну, пасляваенныя цяжкасці, аб яе каханні, вернасці.
ХОМЧАНКА В. Чыгістам стала вядома. Апавесць, апаўдзненні. На бел. мове. 1985.

У кнізе вядомага беларускага празаіка — гісторыка-дакументальнае апавесць «Аб-лава», апаўдзненні, эсэ.

Дакументальныя апаўдзненні пабудаваны на матэрыялах следства, якое вела ЦК па справе эсэры Ф. Каплан, страляўшай у Леніна.

Запрашаем наведаць наш магазін, набыць новыя кнігі беларускіх аўтараў.

Н. ПАТОН,
прадавец кнігарні № 19.

І МЕДАЛЬ, І ЗАПАВЕТНЫ НАРМАТЫЎ

Яшчэ да паступлення ва ўніверсітэт Эдуард Шпакаў стаў выхаванцам яго ДЮСШ. Юнак захапляецца барацьбой самба. Разам з іншымі спецыялістамі яго трэнеруе Л. І. Сарокін. Хутка расце майстэрства зольнага асілка. Нядаўна першакурснік факультэта фізвыхавання Э. Шпакаў удзельнічаў у чэмпіянаце рэспублікі па барацьбе самба. У сваёй вагавай катэгорыі ён стаў бронзавым прызёрам і выканаў запаветны нарматыў для атрымання сярэбра значка «Майстар спорту СССР».

(Наш кар.)

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Калектыў бібліятэкі ўніверсітэта выязвае ўлібокае спакуванне бібліятэкару **ТАУСТАНАВАИ** Людміле Васільеўне з выпадку напатакаўшага яе гора — смерці **МАЦІ**.